

Protokol o hodnocení diplomové práce

Název práce: Autorská kniha

Práci předložil student: BcA. Martin Czeller

Studijní obor a specializace: Ilustrace a grafický design, specializace Grafický design

Hodnocení oponenta práce:

Práci hodnotil(a): doc. akad. mal. Pavel Beneš

FUD UJEP v Ústí nad Labem, 40096 Ústí nad Labem

1. Cíl práce

Teda, vy mně dáváte! Ve slovenštině jsem podobně obsáhlý text nečetl už spoustu let, a udivilo mě tak, jak moc je mně i tenhle jazyk vlastní a jak moc jej mám zažitý...

Definice cíle práce se mi líbí: jednak vůle vytvořit knihu-artefakt, a jednak zachytit výpověď. Ona zejména ta výpověď je možná silnějším motivem mnohé grafické (a výtvarné vůbec) práce, její výsledek je na ní závislý a přirozeně z ní vychází. Přiznání se k tomu, jak a proč leccos vzniklo, chce jistou dávku odvahy, a tu je třeba vždy docenit. Výtvarným či výrobně-tvůrčím postupům se lze naučit či se v nich zlepšit, ale odvážným člověk buď je, a nebo není, a je-li, pak třeba více či méně.

Instutut autorské knihy není nijak výjimečný, uchyluje se k němu i u nás na fakultě řada studentů, pokud se chtějí podělit o jakýsi svůj prožitek bez potřeby vykřikovat jej do světa formou plakátů. Oč je autorská kniha jako tvůrčí experiment frekventovanější, o to větší tlak je kladen na každého příštího autora, aby autorství jeho počinu bylo skutečně autorským, nikoli jen další variantou na stokrát obehnané téma. Práce Martina Czellera, zdá se, toto kritérium splňuje, minimálně již svou snahou o autenticitu.

2. Technologická specifika

Nepotřebuji k hodnocení (či obhajobě) své práce vědomí výrobce tiskařského stroje (Xerox, Riso Kagaku), ale dlouhodobě si uvědomuji, že studenti ve svých písemných obhajobách na toto a další zbytečnosti kladou velký důraz (stejně jako na popis softwaru, kterým to či ono zpracovávají). Patrně až praxe je naučí, že není důvod vyprávět klientovi, kdo vyrobil a s jakým vybavením vůz, jímž k němu přivážejí své práce.

Takže tady nikdy vážně nevím, jak mám hodnotit či oponovat technologická specifika.

3. Přínos práce pro daný obor

Zde bych Martinu Czellerovi opravil hned nadpis: jedno písmenko navíc, a vyznění je někde úplně jinde. Naštěstí ODBOR grafického designu neexistuje, s ním bychom možná často řešili ještě větší pitomosti, než jaké občas řešíme s našimi klienty...

Upřímně řečeno, chťt po studentovi, aby definoval přínos své práce pro obor, jemuž je věnována, je hodně těžký úkol, dokonce těžký tak moc, že jej nelze splnit. Ani já, po třiceti letech praxe profesionálního grafika, nejsem s to sdělit, čím a zda vůbec je má práce přínosná pro obor. Pro mě je a vždy bylo, jestli je přínosná pro mne (a tím nemyslím finanční stránku věci). Jestli mne uspokojuje, jestli mi dělá radost, jestli cítím spokojenost klientů.

4. Silné stránky díla

Jak jsem naznačil výše, za silnou stránku díla lze považovat především jeho autenticitu, autorovu vůli vypořádat se s pobytem v Portu prostřednictvím autorské knihy-artefaktu. Kvality, které s sebou tato vůle přinesla v podobě nápadité grafiky knihy, jsou zde nesporné, „nabušené“ stránky jsou střídány volnějšími úseky, barevné akcenty střídají monochromní celostrany...

Nechce se mi možná užívat slova „silný“, ale velmi chytlavým prvkem je i kaligrafická typografie na obálce a následně i na plakátě, i když zde již začíná zavánět formálním množním jinde velmi účinné ingredience. Ale plakát považuji za jakýsi bonus ke knize, stejně jako složku s pohlednicemi.

Celek na mě zkrátka působí velice dobrým dojmem a pokud se sem dostanu, těším se, až knihu podržím v ruce a zalistuji jí.

5. Slabé stránky díla

Abych poněkud parafrázoval jeden z odstavců druhé diplomové práce, oponentským posudkem již jsem se rovněž zabýval, slabou stránkou díla je to, co je vlastně jeho předností. Totiž že se (alespoň tedy písemná práce) nezabývá podružnostmi typu „obrázky jsem dělal v Photoshopu a pak je vektorizoval v Illustratoru“ nebo popisem, co je to kniha, k čemu se používá a podobně. Tahle omáčka se v písemných obhajobách prací na výtvarných školách stala jednou z nejdůležitějších příloh k mnohdy jinak velice ztěžka konzumovatelného obsahu. Proto je mi zde sympatický střídavý popis a podněty k práci, stručná rešerše k tématu a v neposlední řadě i vkusná část s přílohami (ale ano, i zde bych mohl vytknout zbytečný důraz na vizualizaci inspiračních titulů). Takže výrazně slabou stránku díla v tom pravém slova smyslu zde vlastně nenacházím.

6. Hodnocení a navrhovaná známka

Diplomová práce Martina Czellera splňuje dle mého soudu všechna kritéria pro projekt autorské knihy, a jako typografa mne nemůže netěšit, že autor v grafické práci nachází sebe sama a skrze svou práci se realizuje. Jeho práci považuji za výbornou, a proto ji navrhuji hodnotit stejně.

15. května 2016

